

jeg veed dog virkelig ikke, om der skulde være Noget imod, at være behjælpelig med at give en Andens Uttringer den forbedrede Form, hvortil de maatte trænge, om man end ikke i Realiteten deler dem. Jeg kunde f. Ex. ogsaa gjerne have sagt, at jeg ikke vidste, om det vilde kunne lykkes, selv en saa sikker og øvet Ven, som den ærede Ordfører, at bringe disse Sætninger i en stringent juridisk Form; dette vilde aldeles have udtrykt min Tanke. Forøvrigt nægter jeg ikke, at det har været mig ubehageligt, at den ærede Ordfører og jeg strax i Begyndelsen af Forhandlingerne have havt denne lille Rencontre; men jeg haaber, at det ogsaa skal blive den eneste (Tscherning: Det haaber jeg ikke!). Jeg haaber det dog, og det skulde være mig saameget kjærere, som der neppe ere Mange, der nære større Høilagtelse og personlig Velvillie for den ærede Ordfører end jeg. Men naar jeg har sagt dette, saa haaber jeg ogsaa, at den ærede Ordfører vil indrømme mig Ret til at tage alvorligt, maaskee noget haardt fat — ikke paa ham selv, men paa hans Argumentationer — en Berettigelse, som jeg iøvrigt for den Sags Skyld, jeg taler, heller ikke kan eller vil opgive.

I Anledning af det Foredrag, hvormed den ærede Rigsdagsmand for Belle Amts 3die District (Lehmann) sluttede Forhandlingerne sidste Fredag, kan jeg være meget kort. Det forekom mig, at han, ved at imødegaae hvad jeg havde yttret, gjorde dette paa en noget affærdigende Maade, og jeg troer, at han ikke var heldig heri. Han meente, at der blandt det, jeg havde sagt, kun var eet Moment, som fra mit eget Standpunkt kunde synes at være berettiget; men, efter at have ladet det gaae igjennem sit Skarpsindigheds Sold, fandt han, at det heller ikke havde Noget at betyde. Den samme ærede Rigsdagsmand anstillede nogle Betragtninger over, hvad jeg havde bemærket angaaende Forskjellen mellem det strengere og det mindre strenge Fæstebaand. Jeg søgte nemlig at godtgjøre, at denne Forskjel i den Anvendelse, Udvalgets Fleertal vil have gjort deraf, ikke frembyder nogen i legislativ Henseende heldig Grændse; og den ærede Rigsdagsmand gjorde herimod gjeldende, at den

omhandlede Forskjel jo allerede er hjemlet i den bestaaende Lovgivning, og at jeg selv udtrykkelig havde erkjendt, at Spørgsmaal derom i alt Fald meget sjældent vare fremkomne for Domstolene. Men at jeg tillige havde gjort opmærksom paa, at den Anvendelse, der her skulde gjøres af den ommeldte Forskjel, er noget aldeles Særegt og ganske Nyt, og at de Vanskeligheder, jeg paaviste, vilde i en Fæsteafsløsningslov faae en ganske anden og betænkeligere praktisk Betydning, samt at jeg — hvad der er Hovedsagen — endvidere havde søgt at oplyse, at overalt hiin Forskjel mellem det stærkere og det svagere Fæstebaand i sin Anvendelse paa denne Sag neppe er tilfulde begrundet, det syntes ikke tilstrækkeligt at være faldet under den ærede Rigsdagsmands Opmærksomhed. Hvad den ærede Rigsdagsmand anførte med Hensyn til mine Uttringer om Huusmændene, viste kun, at han ikke havde fattet Tanken i mit Foredrag. Han opholdt sig ogsaa over et Udtryk, jeg i Løbet af mit Foredrag havde brugt, og paa hvilket jeg ved hans Bemærkninger nødes til atter at komme tilbage, nemlig Udtrykket „nærværende Forsamlings Bestaaelse“, et Udtryk, som den ærede Rigsdagsmand — der saa ofte har viist sin fine Taft for det Passende, saavel ligeoverfor Ministeriet som ligeoverfor sine Collegaer i Forsamlingen — fandt sig kaldet til at paatale, som det syntes, i Forsamlingens Navn. Ordet „Bestaaelse“ er dog virkelig i og for sig temmelig uskyldigt, og det forekommer mig, at det efter den hele Sammenhæng saa temmelig klart for, hvad jeg sigtede til. Vil den ærede Rigsdagsmand imidlertid have det, skal jeg gjerne nærmere forklare det. Jeg sigtede naturligtvis til den Bestaaelse ved Forsamlingen, der netop i denne Sag, hvortil det gjælder om saa store Interesser for Godsseierklassen, har sin særegne Betydning, at der i alt Fald her i Forsamlingen kun findes to Medlemmer, som kunne siges at dele Godsseier-Interesserne, og forsaavidt at repræsentere Godsseierstanden, nemlig Rigsdagsmanden for Københavns 2den Valgfreds (Bliren-Tinecke) og maaskee tillige Rigsdagsmanden for Præstø Amts 4de Valgfreds (Grundtvig).